

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **13.03.2024**

İskender

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

İzmir Kemalpaşa'daki Lezita fabrikasında çalışan işçiler 2021'den itibaren verdikleri mücadele ile Öz Gıda-İş sendikasında örgütlenerek sendikal haklarını kazanmıştır. 28 Kasım 2023 tarihinde (olumlu) yetki tespiti yapılmış fakat Lezita patronu TİS görüşmelerine katılmayı reddetmiştir. Düşük ücret, zorunlu fazla mesailer ve işten çıkarmalara karşı 7 Mart 2024 tarihinde ise işçiler grev sürecini başlatmışlardır.

İşçilerin sendikal yetki için şartları sağlamak üzere örgütlenme çalışmasını başlattığı 2021 yılından Öz-Gıda İş Sendikasına yetki belgesinin ulaştığı 28 Kasım 2023 tarihine dek yüze yakın işçi sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılmıştır. Bu süreçte, işçilerin anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış sendikal hak ve özgürlüklerinin hukuksuz bir şekilde çiğnenmesine dair Çalışma Bakanlığı müfettişleri ne bir inceleme gerçekleştirmiş ne de bir rapor oluşturmuştur. Anayasal bir hak olan sendikalaşma sürecini engelleyerek suç işleyen Abaloğlu Lezita patronları ve yöneticileri hakkında hiçbir soruşturma başlatılmamış ve işlem yapılmamıştır.

Olumlu yetki tespitinin ardından ise Abaloğlu Lezita patron ve yöneticileri sendikal süreci inkâr etmiş, işçiler üzerindeki baskılarını artırmış ve grev hakkını kullanmak isteyen işçileri işten çıkarmakla tehdit etmiştir. Buna rağmen iki yüzden fazla işçi greve çıkmış fakat işçilerin eylemleri kolluk kuvvetleri ve patron iş birliği ile engellenmiştir. Servisten inmek isteyen işçiler jandarma tarafından engellenmiş, sendikacılara jandarma tarafından defalarca müdahale ve gözaltı tehdidinde bulunulmuş ve sendikacıların görevlerini yapmaları engellenmiştir. Fabrikanın bulunduğu sokağın geçişi barikatlarla engellenerek nöbetçi dikilmiş, fabrikanın araçlarının girişine izin verilirken işçilerin karşısına jandarma dikilmiştir. Jandarma kuvvetleri fabrikanın alanı içinde bulunan ve fabrikaya ait olan alanlarda konaklamakta, uyumakta, yemek yemekte ve işçilerin haklı eylemlerini hukuksuzca engellemektedir.

Daha iyi çalışma koşulları ve insanca yaşanacak bir ücret talebi ile birleşerek sendikalaşan işçilerin kolluk güçleri ve fabrika yönetimi eliyle taleplerinin bastırılması, işçi sınıfının grev ve TİS hakkına da saldırı teşkil edecek anayasal bir suç niteliğindedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Anayasal bir hak olan Sendikalaşma ve Toplu Sözleşme Hakkı'na rağmen birçok işyeri ve fabrikada sendikalaşan işçiler üzerinde baskılar kurularak işçiler istifaya zorlanmakta ve sendikal faaliyet yürüten işçiler baskı ve mobbinge maruz kalmaktadır. Bunun bir örneği de Lezita fabrikasında gerçekleşmiştir. Sendikal örgütlenme ve yetki davaları sürecinde işçilerin karşısına çıkarılan ve fiilen örgütlenmelerini engelleyen düzenleme ve uygulamalara dönük olarak Bakanlığınız nasıl bir çalışma yürütmektedir?
- 2- İşçilerin sendikal yetki için şartlarını sağlamak üzere örgütlenme çalışmasını başlattığı 2021 yılından Öz-Gıda İş Sendikasına yetki belgesinin ulaştığı 28 Kasım 2023 tarihine dek işten çıkarılan işçi sayısı kaçtır?
- 3- Lezita'da 2021-2024 yılları arasında işten ayrılışı bildirilen işçilerin işten ayrılış kodlarına göre dağılımı nasıldır? Bakanlığınıza bağlı müfettişler işverenin tek taraflı bildirimini ile tazminatsız işten çıkarmaya yol açan işten çıkış kodlarının kullanımını denetlemişler midir?
- 4- Abaloğlu Lezita fabrikası hakkında Öz-Gıda İş sendikasına üye işçi sayısı, greve çıkan işçi sayısı ve grevin ilan edildiği tarihin bilgisi Bakanlığınıza mevcuttur. Bakanlığınız sendikal faaliyet ve grev hakkını engellemeye çalışan Abaloğlu Lezita patron ve yöneticileri hakkında bir yaptırım uygulayacak mıdır? İşçilerin anayasal hakkını kullanabilmeleri hakkında ne gibi adımlar atılacaktır?
- 5- Bakanlığınız fabrika ve yöneticilerinin adeta bir güvenlik elemanı gibi çalışarak tarafsızlığını ihlal eden, patronun talimatıyla hareket eden, patronun sağladığı imkanları kullanarak buradaki varlığını sürdüren jandarma kuvvetleri hakkında bir işlem yapılması için İçişleri Bakanlığı ile temasa geçmeyi düşünmekte midir?
- 6- CİMER üzerinden İçişleri Bakanlığı'na şikâyetle bulunduğunu bildiren işçiler bulunmaktadır. Bu şikâyetler sonucunda yapılan bir inceleme ve işlem var mıdır? 2016 yılında FETÖ operasyonlarında Baha Abaloğlu gözaltına alınmış, kısa sürede serbest bırakılmıştır. Soruşturmayı yürüten savcı kamuoyuna "FETÖ borsası" olarak yansıyan soruşturma kapsamında yer değiştirme cezası almıştır. Bu anlamda şaibelerle anılan bu patronu kim, ne için korunmaktadır? Jandarma nasıl böyle bir patronun "emir erliğini" yapmaktadır?